

การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณ
ของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี

LIFE PLANNING AND FINANCIAL PLANNING INFLUENCING EMPLOYEE'S
RETIREMENT PREPATATION, SAMITIVAJ THONBURI HOSPITAL

อรภา พิพิณ

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Oorapha Phiphin

E-mail : Oorapha.ph@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng

University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี ได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้ชีวิต และด้านการวางแผนเรื่องการเงิน กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี จำนวน 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หากค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี จำนวน 216 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ สมรส

จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ส่วนใหญ่มีขนาดครอบครัว 1-2 คน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือขนาดครอบครัว 3-5 คน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ส่วนใหญ่จำแนกที่พักอาศัยบ้านตนเอง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาคือที่พักอาศัยบ้านบิดามารดา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินเงินฝากธนาคาร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 รองลงมา คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 26.19 , ส่วนใหญ่ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติงาน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6 รองลงมาคือระดับผู้จัดการแผนก/ผู้จัดการฝ่าย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ส่วนใหญ่ อายุงาน 0-5 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ อายุงาน 6-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17. ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือน 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 121 คน รองลงมาคือรายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.

2) การวางแผนการใช้ชีวิตมีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรีโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการวางแผนการใช้ชีวิตระดับมาก คือ การดูแลบุตรหลาน และทำกิจกรรมภายในครอบครัว เช่น ทำอาหาร ปลูกต้นไม้ การทำอาชีพอิสระ เช่น ค้าขาย การเกษตร ร้านอาหาร

3) ด้านการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการวางแผนเรื่องการเงินระดับมาก คือ การจัดสรรรายได้ไว้ใช้ในวัยเกษียณ, การจัดสรรรายได้ไว้ให้ทายาท,การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่าย ซึ่งเฉพาะสิ่งที่จำเป็น , การเตรียมที่พักอาศัยรองรับการใช้ชีวิต, การจัดสรรรายได้สำหรับค่ารักษาพยาบาล

คำสำคัญ : การวางแผนการใช้ชีวิต, การวางแผนเรื่องการเงิน, การเตรียมความพร้อมวัยเกษียณ

ABSTRACT

The study into life planning and financial planning that affects the preparation for retirement of employees of the Samitivej Thonburi Hospital aimed at studying into the planning on how to live and on finance that affects the preparation for retirement of employees of the Samitivej Thonburi Hospital including the life planning and financial planning. Samples included 216 employees of the Samitivej Thonburi Hospital. Tools used in collecting data were questionnaires. Data were analyzed by using SPSS, finding frequency, percentage, means, and standard deviation. Hypothesis was tested for comparison by using t-test and One-way ANOVA; the differences, if any, would be compared in pairs by using LSD method.

It was found from the research that 1) among 216 employees of the Samitivej Thonburi Hospital, most of them were females for 147 persons equal to 68.1 %, most of the employees were 31 – 40 years old for 79 persons equal to 36.6, followed by 66 persons who were 20 – 30 years old equal to 30.6 %; most of them had graduated with Bachelor Degree for 151 persons equal to 69.9 %, followed by 47 persons who had educational level lower than the Bachelor Degree equal to 21.8 %; most of them were single for 121 persons equal to 56.0 %, followed by married persons for 86 persons equal to 39.9 %; most of them had 1 – 2 family members for 54 persons equal to 25.0 %, followed by 129 persons who had 3 – 5 family members equal to 59.7 %; most of them lived in their own house for 112 persons equal to 51.9 %, followed by 50 persons who lived with their parents equal to 23.10 %; most of them had savings in bank account for 155 persons equal to 52.73 %, followed by 77 persons who had provident fund equal to 26.19 %; most of them were in the operational position for 159 persons equal to 73.6 %, followed by 41 persons who were departmental/ divisional managers equal to 19.0 %; most of them had 0 – 5 years of working experience for 117 persons equal to 54.2 %, followed by 37 persons who had 6 – 10 years of working experience equal to 17 %; most of them had salary of 10,001 – 30,000 baht per month for 121 persons, followed by 49 persons who had salary of 30001 – 50,000 baht per month, equal to 22 %.

2) The overall life planning that affects the preparation for retirement of employees of the Samitivej Thonburi Hospital was at moderate level. When considering in each aspect, it was found that the aspects where life planning was at high level were taking care of children and doing activities in the family such as cooking, planting trees, doing independent career like trading, farming, food store.

3) The overall financial planning that affects the preparation for retirement of employees of the Samitivej Thonburi Hospital was at high level. When considering in each aspect, it was found that the aspects where the financial planning was at high level were the allocation of income to be used when being retired, the allocation of income for heirs, the change of spending behavior in that only necessary things would be bought, the preparation for residence to live, the allocation of income for medical expenses.

Keyword: life planning, financial planning, preparation for retirement

บทนำ

จากการคาดการณ์ภาพรวมของสังคมไทย และสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทยปี 2563 ประเทศไทยมีประชากรราว 68 ล้านคน แบ่งเป็น ผู้ชาย 33 ล้านคน ผู้หญิง 34 ล้านคน กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ สำหรับอัตราการเกิดตามทะเบียนราษฎรพบว่า ปีที่ผ่านมาเด็กไทยเกิดใหม่กว่า 3 แสน 7 หมื่นรายอัตราการเกิดของเด็กไทยค่อนข้างต่ำทายสังคมสูงวัยที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทั่วโลกโดยวันนี้ ประเทศไทยมีผู้สูงอายุอยู่เกือบ 12 ล้านคน หรือคิดเป็น 17 เปอร์เซ็นต์ของคนไทยทั้งประเทศประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วในสถานการณ์ที่ต่างจากประเทศอื่น ในช่วงที่ผ่านมาการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุนั้นถือว่าเป็น วางแผนชีวิตอย่างหนึ่ง หากมีการเตรียมตัวให้พร้อม และเหมาะสมแล้วก็จะสามารถป้องกันปัญหาต่างๆ จะเกิดขึ้นภายหลังการเกษียณได้ ซึ่งในปัจจุบันจึง เกษียณอายุนั้นควรจะมีการเตรียมตัวทั้งระยะไกล และระยะใกล้ (near phase) ซึ่งการ ประชากรผู้สูงอายุที่จะเพิ่มมากขึ้น เตรียมตัวดูแลตนเองก่อนเกษียณอายุ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านทรัพย์สินและ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง ทั้งนี้การเตรียมตัวในระยะไกลนั้นจะสามารถทำได้ ในการเตรียมด้านการเงิน ด้านสุขภาพ และการมีคุณภาพชีวิตปัจจุบันเป็น บุคคลมักจะเริ่มวิตกกังวลต่อการเกษียณที่ใกล้เข้ามาอย่างไร

การวางแผนการเงินเป็นเรื่องสำคัญสำหรับคนทุกช่วงวัย หากยังเหลือเวลาอีกหลายปีการเริ่มต้นศึกษา และวางแผนเป็นเรื่องที่ดีที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะการศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี หากใกล้ถึงเวลาเกษียณแต่ยังไม่ได้วางแผนอย่ารีรอสำรวจการเงินของตนเอง และวางแผนอย่างรัดกุม เพื่อการใช้ชีวิตวัยเกษียณที่ไม่เป็นภาระและมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี

2. เพื่อศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษากการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ขนาดครอบครัว ที่พักอาศัย รูปแบบการออมเงิน ตำแหน่ง อายุงาน รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ

1. การเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี ได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้ชีวิต และด้านการวางแผนเรื่องการเงิน

ขอบเขตด้านประชากร

พนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี

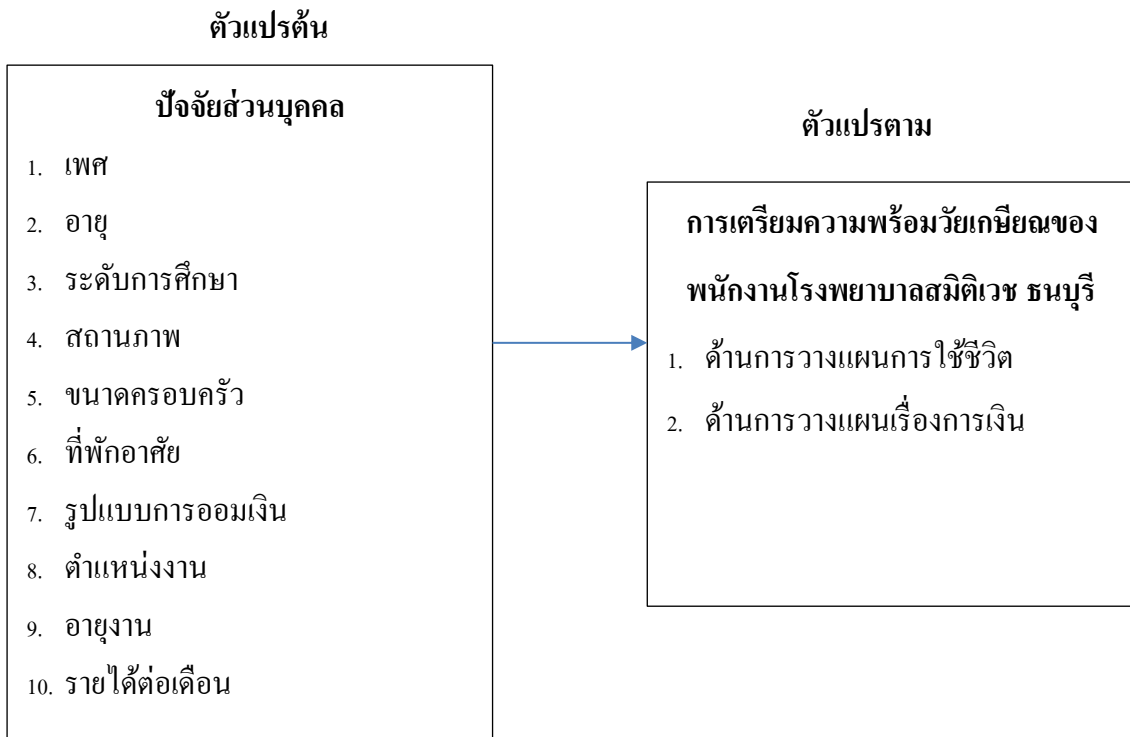
ขอบเขตด้านระยะเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยนี้สำหรับเป็นแนวทางการวางแผนในการใช้ชีวิตมีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี
2. ผลการวิจัยนี้สำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนการเงินที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี
3. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาการวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนการเงินที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี
4. เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการใช้ชีวิตและวางแผนทางการเงินที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนการใช้ชีวิต

การวางแผนการใช้ชีวิต คือ การวางแผนการดำเนินชีวิตของคนที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้าน สังคม วัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม หากบุคคลจัดอยู่ในกลุ่มใด บุคคลนั้นก็มักจะมีพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกันกับค่านิยมที่พวกเขายึดถือ และพยายามพัฒนาสิ่งนั้นจนกลายเป็นอัตลักษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเฉพาะตัว ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของเขา

จิรนนท์ สุริตานนท์ (2561) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการดำเนินชีวิต คือ โครงสร้างกรใช้ชีวิตโดยรวม การใช้จ่ายเงิน การใช้เวลาของบุคคลในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะสะท้อน กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น ของแต่ละบุคคล อีกทั้งยังสามารถสะท้อนค่าความนิยมผ่านกิจกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ทั้งยังเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนเรื่องการเงิน

การวางแผนการเงิน เป็นแนวคิดที่ทำให้เราเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินที่ดี มีวินัยตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะเมื่อ

เข้าสู่วัยทำงานก็จะต้องรู้วิธีการ วางแผนและจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวัน การใช้จ่ายในอนาคต รวมถึงการเก็บออมเพื่อการเกษียณอายุ

การวางแผนทางการเงิน นั้นเป็นการเตรียมตัวจัดการภาระหนี้ที่ยังเหลืออยู่ เช่น หนี้บ้าน โดยอาจจะนำเงินส่วนที่เหลือจากการเก็บออมเร่งปิดยอดหนี้ที่เหลือเพื่อช่วยลดภาระการเงินได้เร็วขึ้น และเตรียมตัวจัดการภาระทั้งหมดก่อนผู้วัยเกษียณ โดยมีมีแนวทางการปฏิบัติเพื่อเตรียมตัวดังนี้

กิตติพัฒน์ แสนทวีสุข (2556) กล่าวถึง กระบวนการวางแผนทางการเงิน มี 4 ขั้นตอน
1.กำหนดเป้าหมายทางการเงินและเป้าหมายการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทาง การดำเนินชีวิตได้ ในแต่ละช่วงอายุ ควรมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน และทำได้จริง ทั้งนี้อาจมีเป้าหมายหลายอย่างได้ ซึ่งควรจัดลำดับความสำคัญและลงมือทำในสิ่งที่สำคัญ เช่น การออมเงินไว้ส่งบุตรหลานจนจบปริญญาตรี เป้าหมายต่อไปคือปลูกบ้าน หรือทำประกันชีวิตระยะยาวเพื่อให้มีค่าใช้จ่ายวัยเกษียณ โดยเป้าหมายเหล่านี้ต้องกำหนดการอัตราการออมเพื่อจะบรรลุความสำเร็จ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณ

การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) การมีส่วนร่วม (Participation) เตรียม การศึกษาและสร้าง โอกาสในการเรียนรู้; สร้าง ความตระหนักและส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการท างาน สุขภาวะที่ดี (Health)การส่งเสริมให้มีสุขภาพ กาย, จิตและสังคมที่ดี หลักประกันที่มั่นคง (Security) สร้างการคุ้มครอง,ความปลอดภัย และศักดิ์ศรีของ ผู้สูงอายุด้านสังคม, การเงินและการ ได้รับการตอบสนอง ความต้องการตามสิทธิ โดยปัจจัยกำหนดการเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มี ความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียม ความพร้อมอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านสุขภาพ การมี ส่วนร่วมทางสังคม และ หลักประกันในชีวิต ด้านระบบบริการสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านพฤติกรรม

สุวิทย์ ขจรกล้า, นันทวัน อินทชาติ,เอกลักษณ์ ณ์ถฤทธิ์ (2559) ให้แนวคิดไว้ว่า การเตรียม ความพร้อม คือ การวางแผนชีวิตที่มีเป้าหมายอย่างหนึ่ง โดยเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีศักดิ์ศรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศรุตติ กิตติมหาชัย (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการ เกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าคน ที่จะเกษียณต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้ส่วนใหญ่ ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ย ค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการวางแผนการใช้ชีวิตที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความพอประมาณมีระดับความคิดเห็นมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และด้านความมีเหตุผลมีระดับความคิดเห็นมาก ค่าเฉลี่ย 3.68 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการวางแผนการเงินที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 การวิเคราะห์เชิงอนุมาน ตามสมมติฐานข้อ 1 พบว่าอิทธิพลของด้านการวางแผนการใช้ชีวิตเรียงลำดับคือ ด้านความมีเหตุผล มีอิทธิพลร้อยละ 16.9 มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านความพอประมาณ ไม่ส่งผลต่อการเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการ

พัฒน์ ทองพึ้ง (2555) การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุกรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อการรับรู้ ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ อายุงาน ระยะเวลาก่อนเกษียณ มีความเกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวด้านการเงินภายหลังเกษียณอายุและระยะเวลาทำงานก่อนเกษียณอายุ มีความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการเตรียมตัวด้านการเงินภายหลังเกษียณอายุ และความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน 2.จากสมมติฐาน 3 ข้อที่กำหนด รูปแบบการวิจัยการวางแผนทางการเงินสำหรับครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการวางแผนทางการเงินขึ้นอยู่กับ 1)คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพ สมรส อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติรูปแบบการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครในทางบวก ซึ่งได้แก่การลงทุนในกองทุนรวม และพันธบัตรรัฐบาล ส่วนการลงทุนด้านเงินฝากธนาคาร หุ้นทุน หุ้นสหกรณ์ ประกันชีวิตและการลงทุนอื่นมีผลในทางลบแต่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2)ความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อวัยเกษียณ ของครู โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายได้ที่เพียงพอในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณและ การมีความรู้การวางแผนเพื่อวัยเกษียณอย่างมีนัยสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัย คือ พนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรีกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามจำนวนรวมทั้งสิ้น 216 ซึ่งสามารถรู้จำนวนประชากรที่แน่นอนได้ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการใช้วิธีคำนวณตามสูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5%

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แจกแบบสอบถามให้แก่ประชากรที่กำหนดไว้โดยแจกแบบสอบถามที่สอบถามผ่านออนไลน์ โดยใช้ Google Form
2. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วรวบรวมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การทดสอบวัดค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability)

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ต้องมีค่ามากกว่า 0.70 จึงสามารถสรุปได้ว่าแบบสอบถามนั้นมีความน่าเชื่อถือได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS Version 25.0)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) สำหรับการวิเคราะห์เพื่อบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ SD) ในการวิเคราะห์ได้แก่ การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงินที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี จำนวน 216 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ สมรส จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ส่วนใหญ่มีขนาดครอบครัว 1-2 คน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือขนาดครอบครัว 3-5 คน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ส่วนใหญ่จำแนกที่พักอาศัยบ้านตนเอง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาคือที่พักอาศัยบ้านบิดามารดา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินเงินฝากธนาคาร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 รองลงมา คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 26.19 , ส่วนใหญ่ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติงาน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6 รองลงมาคือระดับผู้จัดการแผนก/ผู้จัดการฝ่าย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ส่วนใหญ่ อายุงาน 0-5 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ อายุงาน 6-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17. ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือน 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 121 คน รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 การวิเคราะห์การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี 1) การวางแผนการใช้ชีวิตมีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการวางแผนการใช้ชีวิตระดับมาก คือ การดูแลบุตรหลาน และทำกิจกรรมภายในครอบครัว เช่น ทำอาหาร ปลูกต้นไม้ การทำอาชีพอิสระ เช่น ค้าขาย การเกษตร ร้านอาหาร 2) ด้านการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงาน โรงพยาบาลสมิติเวช ชนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการวางแผนเรื่องการเงินระดับมาก คือ การจัดสรรรายได้ไว้ใช้ในวัยเกษียณ, การจัดสรรรายได้ไว้ให้ทายาท, การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะสิ่งที่จำเป็น , การเตรียมที่พักอาศัยรองรับการใช้ชีวิต, การจัดสรรรายได้สำหรับค่ารักษาพยาบาล

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่อง การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี จำนวน 216 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ สมรส จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ส่วนใหญ่มีขนาดครอบครัว 1-2 คน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือขนาดครอบครัว 3-5 คน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ส่วนใหญ่จำแนกที่พักอาศัยบ้านตนเอง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาคือที่พักอาศัยบ้านบิดามารดา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินเงินฝากธนาคาร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 รองลงมาคือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 26.19 , ส่วนใหญ่ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติงาน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6 รองลงมาคือระดับผู้จัดการแผนก/ผู้จัดการฝ่าย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ส่วนใหญ่อายุงาน 0-5 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ อายุงาน 6-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17. ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือน 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 121 คน รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.

การวางแผนการใช้ชีวิตและการวางแผนเรื่องการเงิน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมวัยเกษียณของพนักงานโรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนเรื่องการเงินอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการวางแผนการใช้ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

1.ด้านการวางแผนการใช้ชีวิต

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการวางแผนการใช้ชีวิตระดับมาก คือ การดูแลสุขภาพและทำกิจกรรมภายในครอบครัว เช่น ทำอาหาร ปลูกต้นไม้ การทำอาชีพอิสระ เช่น ค้าขาย การเกษตร ร้านอาหาร ข้อที่มีการวางแผนการใช้ชีวิตระดับปานกลางคือ กิจกรรมด้านศาสนา, กิจกรรมตามความคาดหวังอื่น เช่น จิตอาสาเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ การ

เดินทางท่องเที่ยว การพบปะสังสรรค์ ข้อที่มีการวางแผนการใช้ชีวิตระดับน้อย คือ กิจกรรมด้านการเมือง, งานที่ปรึกษาบริษัทเอกชน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ, ทำงานประจำกับสังกัดเดิม, และการเตรียมหาผู้ดูแลเมื่อช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

2.ด้านการวางแผนเรื่องการเงิน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการวางแผนเรื่องการเงินระดับมาก คือ การจัดสรรรายได้ไว้ใช้ในวัยเกษียณ, การจัดสรรรายได้ไว้ให้ทายาท, การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ซึ่งเฉพาะสิ่งที่จำเป็น, การเตรียมที่พักอาศัยรองรับการใช้ชีวิต, การจัดสรรรายได้สำหรับค่ารักษาพยาบาล, ส่วนข้อที่มีการวางแผนเรื่องการเงินระดับปานกลาง คือ การจัดสรรรายได้สำหรับการทำธุรกิจวัยเกษียณ เช่น ค่าขาย เกษตรกรรม, การทำบัญชีการเงิน และสำรวจสภาพการเงินรวมทั้งหนี้สิน ข้อที่มีการวางแผนเรื่องการเงินระดับน้อย คือ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือ สหกรณ์ทรัพย์ หรือแหล่งลงทุนอื่น

บรรณานุกรม

กรมกิจการผู้สูงอายุ. สถิติผู้สูงอายุของประเทศไทย 77 ณ. วันที่ 31 ธันวาคม 2562.

ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563 จาก <http://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/275>

กิตติพัฒน์ แสนทวีสุข (2557).เงินทองต้องใส่ใจเล่มที่ 1 วางแผนการเงินส่วนบุคคล.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

จิณรัตน์ วรรณวรา บุญนาคภิมย์.(2558). การเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน

บริษัท ยู เซ็น โลจิสติกส์(ประเทศไทย) จำกัด.การค้นคว้าอิสระปริญญา

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิตติมา แจ่มอุบล (2562) . การจัดการการวางแผนทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขต

กรุงเทพมหานคร.ค้นคว้าอิสระ โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้จัดการยุคใหม่

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชลวิภา อางองค์ (2555) รูปแบบการดำเนินชีวิต และการรับรู้ในตราสินค้าที่มีผลต่อการ

ตั้งใจซื้อสมาร์ทโฟนยี่ห้อไอโฟนของผู้บริโภคในเขตจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิรนนท์ สุจิตานนท์ (2561). รูปแบบการดำเนินชีวิตของลูกค้ำกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายที่มี

ผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้า ประเภทเสื้อผ้าแฟชั่น.วิทยานิพนธ์

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการตลาด คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ณัฐวัฒน์ สุทธิโยชิน (2557). กระบวนการโฆษณา หน่วยที่ 7 ในชุดวิชา หลักการ

โฆษณาและการประชาสัมพันธ์. สาขาวิชานิติศาสตรมหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

จาก http://nattawatt.blogspot.com/2014/09/blog-post_14.html ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน

2563.

ทิพวรา ลภิศพิมาน (2554). ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

การซื้อรถยนต์ TOYOTA ขนาดเครื่องยนต์ 1500 CC. ของผู้ขับขี่รถยนต์ใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ชนพร จันทร์สว่าง (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

ส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสยาม. ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ

มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

นภสมน นิจรรย์ (2561). การดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุราชการของอาจารย์.

วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์ ปีที่ 37 ฉบับที่ 1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พัฒน์ ทองพึ้ง (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุกรณีศึกษาเฉพาะ

ครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พายัพ ขาวเหลือง (2548). การวางแผนและบริหารการเงินส่วนบุคคลด้วย Excel.

กรุงเทพมหานคร:

โรงพยาบาลสมิติเวช ธนบุรี (2563) รายงานประจำปี 2562 .ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563

จาก <https://samitivejthonburi.com/th/investor-relations>

วรท แสงสว่างวัฒนะ (2559). รูปแบบการดำเนินชีวิตและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการ

ตัดสินใจใช้บริการ สถานที่อยู่อาศัยของกลุ่มผู้บริโภคที่เคยใช้บริการสถานที่อยู่อาศัย

ภายในเขต กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ศรุติ กิตติมหาชัย (2560). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน

และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของ

พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

แสนคำนึ่ง ตรีฤกษ์ฤทธิ์, ชีพสุมน รังสยาธร และอภิญา หิรัญวงษ์ (2557).

คุณภาพชีวิต และการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุขอ ข้าราชการครู จังหวัด

ชลบุรี. วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม) ปีที่ 35 ฉบับที่ 3

สุวพิชญ์ ตังนimitชัยกุล (2552) รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการบริโภค

อาหารพร้อมบริโภคของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด).

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวิทย์ ขจรกล้า, นันทวัน อินทชาติ,เอกลักษณ์ ฉัตรฤทธิ์ (2559).การศึกษาการเตรียม

ความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี.ค้นคว้า

อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไอยรา ผ่านเมือง(2560) . การวางแผนและการจัดการทางการเงินของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีการ

อย่าร้างในเขตกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร